CONVENȚIA
pentru reglementarea pașnică a conflictelor internaționale

Haga, 18 octombrie 1907

TRADUCERE OFICIALĂ
TEXT ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Traducere din limba franceză în limba română

I.

CONVENȚIA

pentru reglementarea pașnică a conflictelor internaționale.

Majestatea Sa Împăratul Germaniei, Rege al Prusiei;

Președintele Statelor Unite ale Americii;

Președintele Republicii Argentina;

Majestatea Sa Împăratul Austriei, Rege al Boemiei, etc, și Rege Apostolic al Ungariei;

Majestatea Sa Regele Belgilor;

Președintele Republicii Bolivia;

Președintele Republicii Statelor Unite ale Braziliei;

Alteța Sa Regală Prințul Bulgariei;

Președintele Republicii Chile;

Majestatea Sa Împăratul Chinei;

Președintele Republicii Columbia;

Guvernatorul provizoriu al Republicii Cuba;

Majestatea Sa Regele Danemarcei;

Președintele Republicii Dominicane;

Președintele Republicii Ecuador;

Majestatea Sa Regele Spaniei;

Președintele Republicii Franceze;

Majestatea Sa Regele Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei și al Teritoriilor Britanice de Peste Mări, Împărat al Indiei;

Majestatea Sa Regele Elinilor;

Președintele Republicii Guatemala;

Președintele Republicii Haiti;

Majestatea Sa Regele Italiei;

Majestatea Sa Împăratul Japoniei;

Alteța Sa Regală Marele Duce al Luxemburgului, Duce de Nassau;

Președintele Statelor Unite Mexicane;

REPUBLICA MOLDOVA, mun. CHIȘINĂU
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
MINISTERUL JUSTIȚIEI

Alteța Sa Regală Prințul Muntenegrului;

Majestatea Sa Regele Norvegiei;

Președintele Republicii Panama;

Președintele Republicii Paraguay;

Majestatea Sa Regina Țărilor de Jos;

Președintele Republicii Peru;

Majestatea Sa Imperială Șahul Persiei;

Majestatea Sa Regele Portugaliei și al Algarvelor;

Majestatea Sa Regele României;

Majestatea Sa Țarul Tuturor Rusiilor;

Președintele Republicii Salvador;

Majestatea Sa Regele Serbiei;

Majestatea Sa Regele Siamului;

Majestatea Sa Regele Suediei;

Consiliul Federal Elvețian;

Majestatea Sa Împăratul Otomanilor;

Președintele Republicii Orientale Uruguay;

Președintele Statelor Unite ale Venezuelei:

Însufleţiţi de voinţa statornică de a conlucra la menţinerea păcii generale;

Hotărâte de a favoriza prin toate silinţele lor reglementarea prin bună înţelegere a conflictelor internaţionale;

Recunoscând solidaritatea care uneşte pe membrii societăţii naţiunilor civilizate;

Voind să răspândească imperiul dreptului şi să întărească sentimentul dreptăţii internaţionale;

Convinşi că înfiinţarea permanentă a unei jurisdicţii arbitrale accesibilă tuturor, în sânul Puterilor independente, poate contribui eficient la acest rezultat;

Luând în considerare avantajele unei organizări generale şi regulate a procedurii arbitrale;

Socotind împreună cu Augustul iniţiator al Conferinţei internaţionale a Păcii că importă de a se consfinţi într-o înţelegere internaţională principiile de echitate şi de drept pe care se sprijină liniştea Statelor şi bunăstarea popoarelor;

Doritori, în acest scop, de a asigura mai bine funcţionarea practică a Comisiilor de anchetă şi a tribunalelor de arbitraj şi de a înlesni recursul la justiţia arbitrală atunci când e vorba de litigii care pot da loc unei proceduri sumare;

Au găsit necesar a revizui în anumite puncte şi a completa opera Primei Conferinţe a Păcii pentru reglementarea pe cale paşnică a conflictelor internaţionale;

REPUBLICA MOLDOVA MINISTERUL JUSTIȚIEI SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

Înaltele Părți contractante au hotărât să încheie o nouă Convenție în acest scop și au numit Plenipotențiari ai Lor, și anume:

MAJESTATEA SA ÎMPĂRATUL GERMANIEI, REGE AL PRUSIEI:

Excelența Sa baronul *MARSCHALL DE BIEBERSTEIN*, Ministrul Său de Stat, Ambasadorul Său Extraordinar și Plenipotențiar la Constantinopol;

Domnul dr. *JOHANNES KRIEGE*, trimisul Său în misiune extraordinară la prezenta Conferință, consilierul său superior de legație și jurisconsult al ministrului Imperial pentru afaceri externe, membru al Curții Permanente de Arbitraj.

PREȘEDINTELE STATELOR UNITE ALE AMERICII:

Excelența Sa Domnul *JOSEPH H. CHOATE*, Ambasador Extraordinar;

Excelența Sa Domnul *HORACE PORTER*, Ambasador Extraordinar;

Excelența Sa Domnul *URIAH M. ROSE*, Ambasador Extraordinar;

Excelența Sa Domnul *DAVID JAYNE HILL*, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Republicii la Haga;

Domnul *CHARLES S. SPERRY*, contraamiral, ministru plenipotențiar;

Domnul *GEORGE B. DAVIS*, general de brigadă, șeful justiției militare a armatei federale, ministru plenipotențiar;

Domnul *WILLIAM I. BUCHANAN*, ministru plenipotențiar:

PREȘEDINTELE REPUBLICII ARGENTINA:

Excelența Sa Domnul *ROQUE SAENZ PENA*, fost ministru al afacerilor externe, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Republicii la Roma, membru al Curții Permanente de Arbitraj:

Excelența Sa Domnul *LUIS M. DRAGO*, fost ministru al afacerilor externe și al cultelor al Republicii, deputat național, membru al Curții Permanente de Arbitraj;

Excelența Sa Domnul *CARLOS RODRIGUEZ LARRETA*, fost ministru al afacerilor externe și al cultelor al Republicii, membru al curții permanente de arbitraj.

MAJESTATEA SA ÎMPĂRATUL AUSTRIEI, REGE AL BOEMIEI, ETC, ȘI REGE APOSTOLIC AL UNGARIEI:

Excelența Sa Domnul *GAËTAN MEREY VON KAPOS-MERE*, consilierul Său principal, ambasadorul Său extraordinar și plenipotențiar;

Excelența Sa Domnul baron *CHARLES DE MACCHIO*, trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Atena.

MAJESTATEA SA REGELE BELGILOR:

Excelența Sa Domnul *BEERNAERT*, Ministrul său de stat, membru al camerei reprezentanților, membru al Institutului Francez și al Academiilor Regale din Belgia și România, membru de onoare al Institutului de Drept Internațional, membru al curții permanente de arbitraj;

REPUBLICA MOLDOVA MINISTERUL JUSTIȚIEI SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

Excelența Sa Domnul *J. VAN DEN HEUVEL*, ministrul Său de stat, fost ministru al justiției;

Excelența Sa Domnul baron *GUILLAUME*, trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Haga, membru al academiei Regale a României.

PREȘEDINTELE REPUBLICII BOLIVIA:

Excelența Sa Domnul *CLAUDIO PINILLA*, ministru al afacerilor externe al Republicii, membru al curții permanente de arbitraj;

Excelența Sa Domnul *FERNANDO E. GUACHALLA*, ministru plenipotențiar la Londra.

PREȘEDINTELE REPUBLICII STATELOR UNITE ALE BRAZILIEI:

Excelența Sa Domnul *RUY BARBOSA*, ambasador extraordinar și plenipotențiar, membru al curții permanente de arbitraj;

Excelența Sa Domnul *EDUARDO F. S. DOS SANTOS LISBÔA*, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar la Haga.

ALTEȚA SA REGALĂ PRINȚUL BULGARIEI:

Domnul *VRBAN VINAROFF*, general-maior al statului major, următorul Său general;

Domnul *IVAN KARANDJOULOFF*, procuror general al curții de casație.

PREȘEDINTELE REPUBLICII CHILE:

Excelența Sa Domnul *DOMINGO GANA*, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Republicii la Londra;

Excelența Sa Domnul *AUGUSTO MATTE*, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Republicii la Berlin;

Excelența Sa Domnul *CARLOS CONCHA*, fost ministru de război, fost președinte al camerei deputaților, fost trimis extraordinar și ministru plenipotențiar la Buenos Aires.

MAJESTATEA SA ÎMPARATUL CHINEI:

Excelența Sa Domnul *LOU-TSENG-TSIANG*, ambasadorul Său extraordinar;

Excelența Sa Domnul *TSIEN-SUN*, trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Haga.

PREȘEDINTELE REPUBLICII COLUMBIA:

Domnul *JORGE HOLGUIN*, general;

Domnul *SANTIAGO PEREZ TRIANA*;

Excelența Sa Domnul *MARCELIANO VARGAS*, general, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Republicii la Paris.

GUVERNATORUL PROVIZORIU AL REPUBLICII CUBA:

Domnul *ANTONIO SANCHEZ DE BUSTAMANTE*, Profesor de drept internațional la universitatea din Havana, senator al Republicii;

REPUBLICA MOLDOVA MINISTERUL JUSTIȚIEI SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

Excelența Sa Domnul *GONZALO DE QUESADA Y AROSTEGUI*, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Republicii la Washington;

Domnul *MANUEL SANGUILY*, fost director al institutului de învățământ secundar al Havanei, senator al Republicii.

MAJESTATEA SA REGELE DANEMARCEI:

Excelența Sa Domnul *CONSTANTIN BRUN*, șambelanul Său, trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Washington;

Domnul *CHRISTIAN FREDERIK SCHELLER*, contraamiral;

Domnul *AXEL VEDEL*, șambelanul Său, șef al secției la ministerul Regal al afacerilor externe.

PREȘEDINTELE REPUBLICII DOMINICANE:

Domnul *FRANCISCO HENRIQUEZ Y KARVAJAL*, fost secretar de stat la ministerul afacerilor externe al Republicii, membru al curții permanente de arbitraj;

Domnul *APOLINAR TEJERA*, rector al institutului profesional al Republicii, membru al curții permanente de arbitraj.

PREȘEDINTELE REPUBLICII ECUATOR:

Excelența Sa Domnul *VICTOR RENDON*, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Republicii la Paris și la Madrid;

Domnul *ENRIQUE DORN Y DE ALSUA*, însărcinat cu afaceri.

MAJESTATEA SA REGELE SPANIEI:

Excelența Sa Domnul *W. R. DE VILLA-URRUTIA*, senator, fost ministru al afacerilor externe, ambasadorul Său extraordinar și plenipotențiar la Londra;

Excelența Sa Domnul *JOSE DE LA RICA Y CALVO*, trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Haga;

Domnul *GABRIEL MAURA Y GAMAZO*, conte de Mortera, deputat în Cortes.

PREȘEDINTELE REPUBLICII FRANCEZE:

Excelența Sa Domnul *LEON BOURGEOIS*, ambasador extraordinar al Republicii, senator, fost președinte al consiliului miniștrilor, fost ministru al afacerilor externe, membru al curții permanente de arbitraj;

Domnul baron *D'ESTOURNELLES DE CONSTANT*, senator, ministru plenipotențiar de prima clasă, membru al curții permanente de arbitraj;

Domnul *LOUIS RENAULT*, profesor la facultatea de drept la universitatea din Paris, ministru plenipotențiar onorific, consilier juridic al ministerului afacerilor externe, membru al institutului din Franța, membru al curții permanente de arbitraj;

Excelența Sa Domnul *MARCELLIN PELLET*, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Republicii Franceze la Haga.

REPUBLICA MOLDOVA
MINISTERUL JUSTIȚIEI
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

MAJESTATEA SA REGELE REGATULUI UNIT AL MARII BRITANII ŞI IRLANDEI ŞI AL TERITORIILOR BRITANICE DE PESTE MĂRI, ÎMPARAT AL INDIEI:

Excelenţa Sa Onorabilul Domn *EDWARD FRY, G. C. B.*, membru al consiliului privat, ambasador extraordinar, membru al curţii permanente de arbitraj;

Excelenţa Sa Onorabilul Domn *ERNEST MASON SATOW, G. C. M. G.*, membru al consiliului privat, membru al curţii permanente de arbitraj;

Excelenţa Sa Onorabilul Domn *DONALD JAMES MACKAY Baron REAY, G. C. S. I., G. C. I. E.*, membru al consiliului privat, fost preşedinte al institutului de drept internaţional;

Excelenţa Sa Domnul *HENRY HOWARD, K. C. M. G., C. B.*, trimisul Său extraordinar şi ministru plenipotenţiar la Haga.

MAJESTATEA SA REGELE ELINILOR:

Excelenţa Sa Domnul *CLEON RIZO RANGABE*, trimisul Său extraordinar şi ministru plenipotenţiar la Berlin;

Domnul *GEORGES STREIT*, profesor de drept internaţional la universitatea din Atena, membru al curţii permanente de arbitraj.

PREŞEDINTELE REPUBLICII GUATEMALA:

Domnul *JOSE TIBLE MACHADO*, însărcinat cu afaceri al Republicii la Haga şi la Londra, membru al curţii permanente de arbitraj;

Domnul *ENRIQUE GOMEZ CARILLO*, însărcinat cu afaceri al Republicii la Berlin.

PREŞEDINTELE REPUBLICII HAITI:

Excelenţa Sa Domnul *JEAN JOSEPH DALBEMAR*, trimis extraordinar şi ministru plenipotenţiar al Republicii la Paris;

Excelenţa Sa Domnul *J. N. LEGER*, trimis extraordinar şi ministru plenipotenţiar al Republicii la Washington;

Domnul *PIERRE HUDICOURT*, fost profesor de drept internaţional public, avocat la baroul Port au Prince.

MAJESTATEA SA REGELE ITALIEI:

Excelenţa Sa Contele *JOSEPH TORNIELLI BRUSATI DI VERGANO*, senator al Regatului, ambasador al Majestăţii Sale Regele la Paris, membru al curţii permanente de arbitraj, preşedinte al delegaţiei Italiene.

Excelenţa Sa Domnul comandant *GUIDO POMPILJ*, deputat în parlament, subsecretar de stat la ministerul Regal al afacerilor externe;

Domnul comandant *GUIDO FUSINATO*, consilier de stat, deputat în parlament, fost ministru al instrucţiunii.

MAJESTATEA SA ÎMPARATUL JAPONIEI:

Excelenţa Sa Domnul *KEIROKU TSUDZUKI*, ambasadorul Său extraordinar şi plenipotenţiar;

Excelenţa Sa Domnul *AIMARO SATO*, trimisul Său extraordinar şi ministru plenipotenţiar la Haga.

REPUBLICA MOLDOVA MINISTERUL JUSTIŢIEI SECŢIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

ALTEŢA SA REGALĂ MARELE DUCE AL LUXEMBURGULUI, DUCE DE NASSAU:

Excelenţa Sa Domnul *EYSCHEN*, ministrul Său de stat, preşedinte al Guvernului Marelui Ducat;

Domnul conte *DE VILLERS*, însărcinat cu afaceri al Marelui Ducat la Berlin.

PREŞEDINTELE STATELOR UNITE MEXICANE:

Excelenţa Sa Domnul *GONZALO A. ESTEVA*, trimis extraordinar şi ministru plenipotenţiar al Republicii la Roma;

Excelenţa Sa Domnul *SEBASTIAN B. DE MIER*, trimis extraordinar şi ministru plenipotenţiar al Republicii la Paris;

Excelenţa Sa Domnul *FRANCISCO L. DE LA BARRA*, trimis extraordinar şi ministru plenipotenţiar al Republicii la Bruxelles şi la Haga;

ALTEŢA SA REGALĂ PRINŢUL MUNTENEGRULUI:

Excelenţa Sa Domnul *MELIDOW*, consilier privat Imperial actual, ambasador al Majestăţii Sale Ţarul Tuturor Rusiilor la Paris;

Excelenţa Sa Domnul *DE MARTENS*, consilier privat Imperial, membru permanent al consiliului ministerului Imperial al afacerilor externe a Rusiei;

Excelenţa Sa Domnul *TCHARYKOW*, consilier de stat Imperial actual, trimis extraordinar şi ministru plenipotenţiar al Majestăţii Sale Ţarul Tuturor Rusiilor la Haga.

MAJESTATEA SA REGELE NORVEGIEI:

Excelenţa Sa Domnul *FRANCIS HAGERUP*, fost preşedinte al consiliului, fost profesor de drept, trimisul Său extraordinar şi ministru plenipotenţiar la Haga şi Copenhaga, membru al curţii permanente de arbitraj.

PREŞEDINTELE REPUBLICII PANAMA:

Domnul *BELISARIO PORRAS*.

PREŞEDINTELE REPUBLICII PARAGUAY:

Excelenţa Sa Domnul *EUSEBIO MACHAIN*, trimis extraordinar şi ministru plenipotenţiar al Republicii la Paris;

Domnul conte *G. DU MONCEAU DE BERGENDAL*, Consul al Republicii la Bruxelles.

MAJESTATEA SA REGINA ŢĂRILOR DE JOS:

Domnul *W. H. DE BEAUFORT*, fostul Său ministru al afacerilor externe, membrul al celei de-a doua cameră a adunării generale;

Excelenţa Sa Domnul *T. M. C. ASSER*, ministrul Său de stat, membru al consiliului de stat, membru al curţii permanente de arbitraj;

Excelenţa Sa jonkheerul *I. C. C. DEN BEER POORTUGAEL*, general-locotenent în rezervă, fost ministru de război, membru al consiliului de stat;

REPUBLICA MOLDOVA MINISTERUL JUSTIŢIEI SECŢIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

Excelența Sa jonkheerul *J. A. ROELL*, Ajutorul său de campanie în serviciul extraordinar, vice-amiral în rezervă, fost ministru al marinei;

Domnul *J. A. LOEFF*, fost ministru al justiției, membrul al celei de-a doua cameră a adunării generale.

PREȘEDINTELE REPUBLICII PERU:

Excelența Sa Domnul *CARLOS G. CANDAMO,* trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Republicii la Paris și la Londra, membru al curții permanente de arbitraj.

MAJESTATEA SA IMPERIALĂ ȘAHUL PERSIEI:

Excelența Sa Domnul *SAMAD KHAN MOMTAZOS SALTANEH,* trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Paris, membru al curții permanente de arbitraj;

Excelența Sa Domnul *MIRZA KHAN SADIGH UL MULK,* trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Haga.

MAJESTATEA SA REGELE PORTUGALIEI SI AL ALGARVELOR, etc.:

Excelența Sa Domnul marchiz *DE SOVERAL,* consilierul Său de stat, nobil al Regatului, fost ministru al afacerilor externe, trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Haga;

Excelența Sa Domnul conte *DE SELIR,* trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Haga;

Excelența Sa Domnul *ALBERTO D'OLIVEIRA,* trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Berna.

MAJESTATEA SA REGELE ROMÂNIEI:

Excelența Sa Domnul *ALEXANDRU BELDIMAN,* trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Berlin;

Excelența Sa Domnul *EDGAR MAVROCORDAT,* trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Haga.

MAJESTATEA SA ȚARUL TUTUROR RUSIILOR:

Excelența Sa Domnul *NELIDOW,* consilierul Său privat actual, ambasadorul Său la Paris;

Excelența Sa Domnul *DE MARTENS,* consilierul Său privat, membru permanent al consiliului ministerului Imperial al afacerilor externe, membru al curții permanente de arbitraj;

Excelența Sa Domnul *TCHARYKOW,* consilierul Său de stat actual, șambelanul Său, trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Haga.

PREȘEDINTELE REPUBLICII SALVADOR:

Domnul *PEDRO I. MATHEU,* însărcinat cu afaceri al Republicii la Paris, membru al curții permanente de arbitraj;

Domnul *SANTIAGO PEREZ TRIANA,* însărcinat cu afaceri al Republicii la Londra.

REPUBLICA MOLDOVA
MINISTERUL JUSTIȚIEI
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

MAJESTATEA SA REGELE SERBIEI:

Excelența Sa Domnul *SAVA GROUITCH,* general, președinte al consiliului de stat;

Excelența Sa Domnul *MILOVAN MILOVANOVITCH,* trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Roma, membru al curții permanente de arbitraj;

Excelența Sa Domnul *MICHEL MILITCHEVITCH,* trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Londra și la Haga.

MAJESTATEA SA REGELE SIAMULUI:

MOM CHATIDEJ UDOM, general-maior;
Domnul *C. CORRAGIONI D'ORELLI,* consilierul Său de legație;
LUANG BHUVANARTH NARÜBAL, căpitan.

MAJESTATEA SA REGELE SUEDIEI, GOȚILOR ȘI VANDALILOR:

Excelența Sa Domnul *KNUT HJALMAR LEONARD HAMMARSKJOLD*, fostul Său ministru al justiției, trimisul Său extraordinar și ministru plenipotențiar la Copenhaga, membru al curții permanente de arbitraj;

Domnul *JOHANNES HELLNER*, fostul Său ministru fără portofoliu, fost membru al curții supreme a Suediei, membru al curții permanente de arbitraj.

CONSILIUL FEDERAL ELVEȚIAN:

Excelența Sa Domnul *GASTON CARLIN*, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Confederației Elvețiene la Londra și la Haga;

Domnul *EUGENE BOREL*, colonel al statului general maior, profesor la Universitatea din Geneva;

Domnul *MAX HUBER*, profesor de drept la Universitatea din Zürich.

MAJESTATEA SA ÎMPĂRATUL OTOMANILOR:

Excelența Sa *TURKHAN PAȘA*, ambasadorul Său extraordinar, ministru al Evkaf;
Excelența Sa *RECHID BEY*, ambasadorul Său la Roma;
Excelența Sa *MEHEMMED PAȘA*, vice-amiral.

PREȘEDINTELE REPUBLICII ORIENTALE URUGUAY:

Excelența Sa Domnul *JOSE BATLLE Y ORDOÑEZ*, fost președinte al Republicii, membru al curții permanente de arbitraj;

Excelența Sa Domnul *JUAN P. CASTRO*, fost președinte al senatului, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al Republicii la Paris, membru al curții permanente de arbitraj.

PREȘEDINTELE STATELOR UNITE ALE VENEZUELEI:

Domnul *JOSE GIL FORTOUL*, însărcinat cu afaceri al Republicii la Berlin.

REPUBLICA MOLDOVA
MINISTERUL JUSTIȚIEI
SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

Înaltele Părți contractante au hotărât să încheie o nouă Convenție în acest scop și au numit Plenipotențiari ai Lor, și anume:

Titlul I. Despre menținerea păcii generale.

Articolul 1.

Spre a preveni, pe cât va fi cu putință, recurgerea la forță în raporturile dintre State, Puterile contractante se înțeleg să-și angajeze toate eforturile pentru a asigura reglementarea pe cale pașnică a înțelegerilor internaționale.

Titlul II. Despre bunele oficii și despre mediațiune.

Articolul 2.

În caz de disensiune gravă sau de conflict mai înainte de a apela la arme, Puterile contractante se înțeleg să recurgă în măsura în care circumstanțele le vor permite la bunele oficii sau la mediațiunea uneia sau mai multor Puteri amice.

Articolul 3.

În afară de acest recurs, Puterile contractante consideră util și de dorit ca una sau mai multe Puteri străine conflictului să ofere din propria lor inițiativă, în măsura în care circumstanțele ar fi prielnice, bunele lor oficii sau mediațiunea lor statelor în conflict.

Dreptul de a oferi bunele oficii sau mediațiunea aparține Puterilor străine conflictului chiar și în timpul ostilităților.

Exercițiul acestui drept nu poate fi considerat niciodată de către una sau alta din Părțile în litigiu sau un act puțin amical.

Articolul 4.

Rolul de mediator constă în a împăca pretențiile opuse și a domoli dușmănia care s-ar fi putut produs între Statele în conflict.

Articolul 5.

Funcțiile mediatorului încetează îndată ce se constată, fie de către una din Părțile în litigiu fie de către însăși mediatorul, că mijloacele de împăcare propuse de el nu sunt primite.

Articolul 6.

Bunele oficii și mediațiunea fie în urma recursului părților în conflict fie în urma inițiativei Puterilor străine conflictului au în mod exclusiv numai caracterul unui sfat și nici odată putere obligatorie.

Articolul 7.

Acceptarea mediațiunii nu poate avea de efect, afară de cauza unei Convenții contrare, de a întrerupe, a întârzia sau a împiedica mobilizarea și alte măsuri pregătitoare de război.

SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

Articolul 8.

Puterile contractante sunt de acord pentru a recomanda aplicarea, în circumstanţele ce o permit, a unei mediaţiuni speciale sub următoarea formă:

În caz de neînţelegere gravă care compromite pacea, Statele în conflict aleg respectiv fiecare câte o Putere căreia îi încredinţează misiunea de a intra în raporturi directe cu Puterea aleasă de cealaltă parte, pentru a preîntâmpina ruperea relaţiilor paşnice.

Pe durata acestui mandat, al cărui termen, afară de prevedere contrarie, nu poate depăşi 30 de zile, Statele în litigiu încetează orice raport direct privitor la conflict, care e considerat ca deferit în mod exclusiv Puterilor mediatoare. Acestea trebuiesc să-şi dea toate silinţele pentru a reglementa neînţelegerea.

În caz de rupere efectivă a relaţiilor paşnice, aceste Puteri rămân însărcinate cu misiunea comună de a se folosi de orice prilej pentru restabilirea păcii.

Titlul III. Despre comisiile internaţionale de anchetă.

Articolul 9.

În litigiile de ordin internaţional care nu angajează nici onoarea, nici interese esenţiale, şi care provin dintr-o deosebire de apreciere asupra unor puncte de fapt, Puterile contractante consideră util şi de dorit ca Părţile, ce nu s-au putut înţelege pe căile diplomatice, să instituie, în măsura în care circumstanţele vor permite, o Comisie internaţională de anchetă însărcinată să înlesnească soluţionarea acestor litigii, clarificând, printr-o examinare nepărtinitoare şi conştiincioasă, chestiunile de fapt.

Articolul 10.

Comisiile internaţionale de anchetă sunt constituite prin înţelegere specială între Părţile în litigiu.

Convenţia de anchetă precizează faptele de examinat; ea determină modul şi termenul de formare a Comisiei şi întinderea puterilor comisarilor.

Ea hotărăşte de asemenea, dacă este locul, sediul Comisiei şi putinţa ei de a se muta, limba ce va întrebuinţa Comisia şi cele a căror întrebuinţare înaintea ei va fi autorizată, precum şi data la care fiecare din Părţi va trebui să depună expunerea faptelor şi în genere toate condiţiunile asupra cărora părţile s-au înţeles.

Dacă Părţile consideră necesar să numească asesori, Convenţia de anchetă hotărăşte modul desemnării lor şi întinderea puterilor lor.

Articolul 11.

Dacă convenţia de anchetă nu a desemnat sediul Comisiei, aceasta va avea sediul la Haga.

Sediul odată hotărât nu poate fi schimbat de Comisie decât cu acordul Părţilor.

Dacă convenţia de anchetă nu a hotărât limbile de întrebuinţare, aceasta se va hotărî în Comisie.

Articolul 12.

În afara unei prevederi contrare, Comisiile de anchetă sunt alcătuite în modul stabilit prin articolele 45 şi 57 din prezenta Convenţie.

SECŢIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

Articolul 13.

În caz de deces, de demisie sau de incapacitate, din orice cauză s-ar întâmpla a unuia din comisari, sau eventual a unuia din asesori se va proceda la înlocuirea lui după modul stabilit pentru numirea lui.

Articolul 14.

Părţile au dreptul să numească pe lângă Comisia de anchetă, agenţi speciali cu misiunea de a le reprezenta şi de a servi ca intermediari între Ele şi Comisie.

Ele sunt, pe de altă parte, autorizate să însărcineze consilieri sau avocaţi numiţi de ele care să expună şi să susţină interesele lor înaintea Comisiei.

Articolul 15.

Biroul internaţional al Curţii de arbitraj serveşte de grefă comisiilor care au sediul la Haga şi va pune localurile şi organizaţia sa la dispoziţia Puterilor contractante pentru funcţionarea Comisiei de anchetă.

Articolul 16.

Dacă Comisia are sediul în alt loc decât la Haga, ea numeşte un Secretar General, al cărui birou îi serveşte de grefă.

Grefa este însărcinată, sub autoritatea preşedintelui, cu organizarea materială a şedinţelor Comisiei, cu redactarea proceselor-verbale şi pe durata anchetei cu păstrarea arhivelor care vor fi

Articolul 17.

Pentru a înlesni instituirea şi funcţionarea Comisiilor de anchetă, Puterile contractante recomandă regulile următoare care se vor aplica la procedura de anchetă în măsura în care Părţile nu vor adopta alte reguli.

Articolul 18.

Comisia va orândui detaliile de procedură neprevăzute în Convenţia specială de anchetă sau în prezenţa Convenţiei şi va proceda la toate formalităţile cerute de administrarea probelor.

Articolul 19.

Ancheta are loc în mod contradictoriu.

La datele prevăzute, fiecare Parte comunică Comisiei şi celeilalte Părţi expunerea faptelor, dacă e locul, şi, în orice caz, actele, detaliile şi documentele ce Ea consideră utile la descoperirea adevărului, precum şi lista martorilor şi experţilor ce doreşte să fie ascultaţi.

Articolul 20.

Comisia are facultatea, cu acordul Părţilor, de a se deplasa îndată la faţa locului, acolo unde consideră util să recurgă la acest mijloc de informare sau de a delega pentru aceasta pe unul sau pe mai mulţi din membrii săi. Autorizarea Statului, pe teritoriul căruia trebuie să se procedeze la această informare, va trebui obţinută.

Articolul 21.

Orice constatări materiale şi orice vizitări de locuri trebuie făcute în prezenţa agenţilor şi consilierilor Părţilor sau aceştia să fie citaţi în modul corespunzător.

Articolul 22.

Comisia are dreptul să ceară de la una sau de la alta din Părţi astfel de explicaţii sau informaţii pe care le va considera utile.

Articolul 23.

Părţile se angajează să dea Comisiei de anchetă, în cea mai mare măsură ce vor crede cu putinţă, toate mijloacele şi toate înlesnirile necesare pentru cunoaşterea completă şi aprecierea exactă a faptelor în chestiune.

Ele se angajează să întrebuinţeze mijloacele de care dispun conform legislaţiei lor interne, pentru a asigura înfăţişarea martorilor sau experţilor ce se găsesc pe teritoriul lor şi care au fost citaţi în faţa Comisiei.

Dacă aceştia nu se pot prezenta în faţa Comisici, Ele vor face să se procedeze la audierea lor în faţa autorităţilor lor competente.

Articolul 24.

Pentru toate notificările ce Comisia ar avea de făcut pe teritoriul unei terţe Puteri contractante, Comisia se va adresa direct Guvernului acestei Puteri. Acelaşi lucru va fi atunci când este vorba de a se proceda pe loc la stabilirea oricărui mijloc de probă.

Cererile adresate în acest scop se vor executa potrivit mijloacelor de care dispune Puterea solicitată conform legislaţiei sale interne. Ele nu pot fi refuzate decât dacă această Putere le consideră de natură să prejudicieze suveranitatea sau securitatea Sa.

De asemenea, Comisia va avea întotdeauna putinţa de a recurge la intermedierea Puterii pe teritoriul căreia îşi are sediul.

Articolul 25.

Martorii şi experţii sunt chemaţi după cererea Părţilor sau din oficiu de către Comisie, şi, în orice caz, prin intermediul Guvernului Statului pe teritoriul căruia ei se găsesc.

Martorii sunt audiaţi pe rând, şi fiecare în parte, în prezenţa agenţilor şi consilierilor şi în ordinea ce o va fixa Comisia.

Articolul 26.

Interogatoriul martorilor este condus de către Preşedinte.

Membrii Comisiei pot totuşi să pună fiecărui martor întrebările ce cred de cuviinţă pentru a clarifica şi completa depoziţia sa, sau pentru a lua cunoştinţă de tot ceea ce priveşte pe martori, în limitele necesare pentru stabilirea adevărului.

Agenţii şi consilierii Părţilor nu pot întrerupe pe martori în depoziţia sa nici a-i adresa direct vreo interpelare, dar pot cere Preşedintelui de a pune martorului astfel de întrebări suplimentare pe care ei le consideră utile.

Articolul 27.

Martorul trebuie să depună fără a-i fi permis să citească vreun proiect scris. Totuşi el poate fi autorizat de către Preşedinte să utilizeze note sau documente dacă natura faptelor relatate impune acest lucru.

SECŢIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

Articolul 28.

Procesul-verbal de depoziție a martorului se întocmește în timpul ședinței și se dă citire de pe el martorului. Martorul poate aduce acestui proces-verbal astfel de modificări și completări ce crede de cuviință și care se vor consemna la sfârșitul depoziției sale.

După ce se dă martorului citire de pe întreaga sa depoziție, acesta trebuie să semneze.

Articolul 29.

Agenții sunt autorizați, în timpul sau la sfârșitul anchetei, să înfățișeze în scris Comisiei și celeilalte Părți astfel de afirmații, rechiziții sau rezumate de fapt, pe care le consideră utile stabilirii adevărului.

Articolul 30.

Deliberările Comisiei au loc în ședința secretă și rămân confidențiale.

Orice hotărâre se ia cu majoritatea membrilor Comisiei.

Articolul 31.

Ședințele Comisiei nu sunt publice și procesele-verbale și documentele anchetei nu devin publice decât în virtutea unei hotărâri a Comisiei luată cu acordul Părților.

Articolul 32.

După ce Părțile au prezentat toate explicațiile și probele, după ce toți martorii au fost audiați, Președintele pronunță închiderea anchetei și Comisia se amână pentru a delibera și a-și redacta raportul.

Articolul 33.

Raportul este semnat de către toți membrii Comisiei.

Dacă vreunul dintre membri refuză să semneze, acest lucru este consemnat; cu toate acestea, raportul rămâne valabil.

Articolul 34.

Raportul Comisiei se citește în ședință publică, agenții și consilierii Părților fiind prezenți sau chemați în modul corespunzător.

Un exemplar al raportului se remite fiecărei Părți.

Articolul 35.

Raportul Comisiei, limitat la constatarea faptelor, nu are deloc caracterul unei sentințe arbitrale. El lasă Părților o libertate completă pentru urmarea ce se va da acestei constatări.

Articolul 36.

Fiecare Parte suportă cheltuielile sale proprii și o parte egală a cheltuielilor Comisiei.

Titlul IV. Despre arbitrajul internațional.

CAPITOLUL I. — Despre justiția arbitrală.

Articolul 37.

Arbitrajul internațional are ca obiect reglementarea litigiilor între State prin judecători aleși de dânșii și pe baza respectului dreptului.

Recursul la arbitraj implică angajamentul de a se supune de bună credință sentinței.

Articolul 38.

În chestiunile de ordine juridică, și în primul rând în chestiunile de interpretare sau de aplicare a Convențiilor internaționale, arbitrajul este recunoscut de către Puterile contractante ca mijlocul cel mai prielnic și în același timp cel mai echitabil pentru a reglementa litigiile care nu au fost soluționate prin căile diplomatice.

Prin urmare, ar fi de dorit ca, în litigiile asupra chestiunilor sus-menționate, Puterile contractante să aibă recurs, în cazuri de trebuință, la arbitraj în măsura în care circumstanțele ar permite-o.

Articolul 39.

Convenția de arbitraj se încheie pentru contestații deja ivite sau pentru contestații eventuale.

Ea poate fi privitoare la orice litigiu sau numai la litigiile de o categorie anumită.

Articolul 40.

Independent de Tratatele generale sau particulare care stipulează actualmente obligația recurgerii la arbitraj pentru Puterile contractante, aceste Puteri își rezervă de a încheia acorduri noi, generale sau particulare, spre a extinde arbitrajul obligatoriu la toate cazurile ce Dânsele vor crede cu putință a-i fi supuse.

CAPITOLUL II. – Despre Curtea Permanentă de Arbitraj.

Articolul 41.

În scopul de a facilita recurgerea imediată la arbitraj pentru diferendele internaționale care nu au putut fi soluționate pe cale diplomatică, Puterile contractante se angajează să mențină, astfel cum a fost instituită de Prima Conferință a Păcii, Curtea Permanentă de Arbitraj, accesibilă în orice moment și funcționând, cu excepția cazului în care Părțile au stipulat altfel, în conformitate cu regulile de procedură introduse în prezenta Convenție.

Articolul 42.

Curtea permanentă este competentă pentru toate cazurile de arbitraj, afară dacă există înțelegere între Părți pentru stabilirea unei jurisdicții speciale.

REPUBLICA MOLDOVA
SERVICIUL MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR
MINISTERUL JUSTIȚIEI

Articolul 43.

Curtea permanentă își are sediul la Haga.

Un Birou internațional servește de grefă a Curții; dânsul este intermediarul comunicărilor referitoare la reuniunile acesteia; el asigură păstrarea arhivelor și gestionarea tuturor afacerilor administrative.

Puterile contractante se angajează să comunice Biroului, în cel mai scurt timp posibil, o copie certificată conformă de pe orice stipulație de arbitraj intervenită între dânsele și de pe orice sentință arbitrală care Le privește și dată de către jurisdicții speciale.

De asemenea, acestea se angajează să comunice Biroului orice legi, regulamente și documente care consemnează executarea sentințelor date de Curte.

Articolul 44.

Fiecare Putere contractantă desemnează cel mult patru persoane cu competență recunoscută în chestiuni de drept internațional, de înaltă ținută morală și dispuse să accepte funcțiile de arbitru.

Persoanele astfel desemnate sunt înscrise, în calitate de membri ai Curții, pe o listă care este notificată tuturor Puterilor contractante de către Birou.

Orice modificare a listei de arbitri este adusă la cunoștința Puterilor contractante de către Birou.

Două sau mai multe Puteri pot conveni asupra numirii comune a unuia sau mai multor Membri.

Aceeași persoană poate fi desemnată de către Puteri diferite.

Membrii Curții sunt numiți pentru un termen de șase ani. Mandatul lor poate fi reînnoit.

În caz de deces sau pensionare a unui membru al Curții, acesta este înlocuit în conformitate cu procedura stabilită pentru numirea sa și pentru o nouă perioadă de șase ani.

Articolul 45.

Când Puterile contractante vor să se adreseze Curții Permanente pentru soluționarea unui diferend apărut între Ele, alegerea arbitrilor care urmează să constituie Tribunalul competent să se pronunțe asupra diferendului trebuie făcută din lista generală a Membrilor Curții.

În lipsa constituirii Tribunalului arbitral prin acordul Părților, procedura este următoarea:

Fiecare Parte numește doi arbitri, dintre care numai unul poate fi naționalul său sau ales dintre cei desemnați de Ea ca membri ai Curții permanente. Acești arbitri aleg împreună un supra-arbitru.

În caz de egalitate, alegerea supra-arbitrului este încredințată unei Puteri terțe, desemnată de comun acord de către Părți.

În cazul în care nu se poate ajunge la un acord în această privință, fiecare parte desemnează o Putere diferită, iar alegerea supra-arbitrului se face în comun de către Puterile astfel desemnate.

În cazul în care, într-o perioadă de două luni, cele două Puteri nu au reușit să ajungă la un acord, fiecare dintre ele desemnează doi candidați de pe lista membrilor Curții permanente, alții decât membrii desemnați de Părți și care nu sunt naționalii niciuneia dintre Ele. Tragerea la sorți va determina care dintre candidații astfel prezentați va fi supra-arbitrul.

Articolul 46.

Îndată ce Tribunalul este format, Părţile notifică Biroului decizia lor de a se adresa Curţii, textul compromisului lor şi numele arbitrilor.

Biroul comunică fără întârziere fiecărui arbitru compromisul şi numele celorlalţi Membri ai Tribunalului.

Tribunalul se întruneşte la data fixată de către Părţi. Biroul asigură constituirea acestuia.

Membrii Tribunalului, în exerciţiul funcţiei lor, şi în afară ţării lor, beneficiază de privilegiile şi imunităţile diplomatice.

Articolul 47.

Biroul este autorizat de a pune localurile sale şi organizaţia sa la dispoziţia Puterilor contractante pentru funcţionarea oricărei jurisdicţii speciale de arbitraj.

Jurisdicţia Curţii permanente poate fi întinsă, în condiţiile prescrise d regulamente, la litigiile existente între Puterile necontractante, dacă Părţile au convenit a recurge la această jurisdicţie.

Articolul 48.

Puterile contractante consideră ca o datorie, în cazul când un conflict grav ar ameninţa să izbucnească între două sau mai multe dintre Ele, de a reaminti acestora că Curtea permanentă le este deschisă.

În consecinţă, Ele declară că faptul de a reaminti Părţilor în conflict dispoziţiile prezentei Convenţii, şi consiliul dat în interesul superior al păcii de a se adresa Curţii permanente nu pot fi considerate decât ca acte de bune oficii.

În cazul unui conflict între două Puteri, oricare dintre acestea poate trimite întotdeauna Biroului internaţional o notă conţinând declaraţia sa că este pregătită să supună diferendul arbitrajului.

Biroul va aduce imediat declaraţia la cunoştinţa celeilalte Puteri.

Articolul 49.

Consiliul administrativ permanent, compus din reprezentanţii diplomatici ai Puterilor contractante acreditaţi la Haga şi din Ministrul Afacerilor Externe al Ţărilor de Jos, care acţionează în calitate de Preşedinte, este responsabil pentru conducerea şi controlul Biroului internaţional.

Consiliul îşi adoptă propriul regulament de procedură şi toate celelalte reglementări necesare.

Acesta decide cu privire la toate chestiunile administrative care pot apărea în legătură cu funcţionarea Curţii.

Consiliul are competenţa deplină de a numi, suspenda sau revoca funcţionarii şi angajaţii Biroului.

Acesta stabileşte salariile şi controlează cheltuielile generale.

Prezenţa a nouă membri la şedinţele convocate în mod corespunzător este suficientă pentru ca Consiliul să delibereze în mod valabil. Deciziile sunt luate cu majoritate de voturi.

Consiliul comunică fără întârziere puterilor contractante reglementările adoptate de acesta. În fiecare an, Le prezintă acestora un raport privind activitatea Curţii, funcţionarea serviciilor administrative şi cheltuielile. Raportul conţine, de asemenea, un rezumat al conţinutului esenţial al documentelor comunicate Consiliului de către Puteri în temeiul articolului 43 alineatele 3 şi 4.

Articolul 50.

Cheltuielile Biroului sunt suportate de către Puterile contractante în proporţia stabilită pentru Biroul Internaţional al Uniunii poştale universale.

Cheltuielile în sarcina Puterilor aderente vor fi calculate din ziua în care aderarea lor îşi produce efectele.

CAPITOLUL III. — Despre procedura arbitrală.

Articolul 51.

Spre a favoriza dezvoltarea arbitrajului, Puterile contractante au stabilit regulile următoare care sunt aplicabile procedurii arbitrale, în măsura în care Părţile nu au convenit între ele alte reguli.

Articolul 52.

Puterile care recurg la arbitraj semnează un compromis în care sunt determinate obiectul litigiului, termenul de desemnare a arbitrilor, forma, ordinea şi termenele în care se face comunicarea menţionată la articolul 63, precum şi cuantumul garanţiei pe care fiecare parte trebuie să o constituie cu titlu de avans pentru cheltuieli.

Compromisul determină de asemenea, dacă este cazul, modul numirii arbitrilor, toate împuternicirile speciale eventuale ale Tribunalului, sediul său, limba care o va utiliza şi limbile a căror întrebuinţare va fi autorizată înaintea sa şi în general toate condiţiile convenite între Părţi.

Articolul 53.

Curtea permanentă este competentă pentru stabilirea compromisului dacă Părţile sunt de acord pentru a se adresa ei.

Dânsa este de asemenea competentă, chiar dacă cererea este făcută numai de către una din Părţi, după ce un acord pe calea diplomatică a fost în zadar încercat, când este vorba despre:

1. un diferend reglementat de un Tratat de arbitraj general încheiat sau reînnoit după punerea în vigoare a acestei Convenţii şi care prevede pentru fiecare diferend un compromis şi nu exclude pentru stabilirea acestuia din urmă nici explicit, nici implicit, competenţa Curţii. Totuşi, recursul la Curte nu are loc dacă cealaltă Parte declară că, după părerea sa, diferendul nu aparţine categoriei diferendelor supuse unui arbitraj obligatoriu, afară dacă Tratatul de arbitraj nu conferă Tribunalului arbitral puterea de a decide această chestiune prealabilă;

2. un diferend provenind din datorii contractuale reclamate unei Puteri de către o altă Putere ca datorite naţionalilor săi şi pentru soluţionarea căruia oferta de arbitraj a fost primită. Această prevedere nu este aplicabilă dacă acceptarea a fost supusă condiţiei ca compromisul să fie stabilit într-un alt mod.

Articolul 54.

În cazurile prevăzute de articolul precedent, compromisul va fi stabilit de către o comisie compusă din cinci membri desemnaţi în felul prevăzut la articolul 45, aliniatele 3-6.

Al cincilea membru este de drept preşedintele comisiei.

SEFUL MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

Articolul 55.

Funcţiile arbitrale pot fi conferite unui arbitru unic sau mai multora indicaţi de Părţi după voia lor sau aleşi de Ele din rândul Membrilor Curţii permanente de arbitraj stabilită prin prezenta Convenţie.

În lipsa constituirii Tribunalului, prin învoirea Părţilor, se procedează în felul indicat la articolul 45, alineatele 3-6.

Articolul 56.

Când un Suveran sau un Şef de Stat este ales ca arbitru, procedura arbitrală este reglementată de dânsul.

Articolul 57.

Supra-arbitrul este de drept Preşedintele Tribunalului.

Când Tribunalul nu include un supra-arbitru, el însuşi numeşte Preşedintele său.

Articolul 58.

În caz de stabilire a compromisului de către o comisie, astfel cum se menţionează la articolul 54, şi dacă nu se convine altfel, comisia însăşi formează Tribunalul de arbitraj.

Articolul 59.

În caz de deces, demisie sau incapacitate, din orice motiv, a unuia dintre arbitri, acesta este înlocuit în conformitate cu procedura de numire.

Articolul 60.

În absenţa unei desemnări de către Părţi, Tribunalul îşi are sediul la Haga.

Tribunalul se poate întruni pe teritoriul unei Puteri terţe numai cu consimţământul respectivei Puteri.

După stabilirea sediului, Tribunalul nu îl poate schimba decât cu acordul Părţilor.

Articolul 61.

Dacă compromisul nu a determinat limbile care vor fi întrebuinţate, Tribunalul va decide despre aceasta.

Articolul 62.

Părţile au dreptul de a desemna agenţi speciali care să acţioneze ca intermediari între Ele şi Tribunal.

De asemenea, Părţile au dreptul de a însărcina consilierii sau avocaţii desemnaţi de Ele în acest scop să le apere drepturile şi interesele înaintea Tribunalului.

Membrii Curţii permanente nu pot acţiona ca agenţi, consilieri sau avocaţi decât pentru Puterea care i-a desemnat ca membri ai Curţii.

Articolul 63.

Procedura arbitrală cuprinde ca regulă generală două faze distincte: instrucţia scrisă şi dezbaterile.

Instrucţia scrisă consistă în comunicarea făcută de agenţii respectivi membrilor Tribunalului şi Părţii adverse, a memoriilor, contra memoriilor şi, la necesitate, a replicilor; Părţile adaugă la ele toate actele şi documentele invocate în cauză.

SECŢIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

Această comunicare are loc, direct sau prin intermediul Biroului Internațional, în ordinea și în termenele stabilite prin compromis.

Termenele stabilite de compromis vor putea fi prelungite de comun acord de către Părți sau de către Tribunal atunci când acesta consideră că este necesar pentru a ajunge la o decizie echitabilă.

Dezbaterile consistă în prezentarea orală a argumentelor Părților înaintea Tribunalului.

Articolul 64.

Oricare act prezentat de către una din Părți trebuie transmis, în copie certificată conformă celeilalte Părți.

Articolul 65.

Afară de circumstanțe speciale, Tribunalul nu se întrunește decât după încheierea instrucției.

Articolul 66.

Dezbaterile sunt conduse de către Președinte.

Ele nu sunt publice, decât în virtutea unei decizii a Tribunalului, luată cu acordul Părților.

Ele sunt consemnate în procese-verbale întocmite de secretari numiți de Președinte. Aceste procese-verbale sunt semnate de Președinte și unul din secretari, ele singure au caracter autentic.

Articolul 67.

Instrucția fiind încheiată, Tribunalul are dreptul de a îndepărta de la dezbateri orice acte sau documente noi pe care una din Părți ar dori să-i prezinte fără acordul celeilalte.

Articolul 68.

Tribunalul rămâne liber să ia în considerare actele sau documentele noi asupra cărora agenții sau reprezentanții Părților i-ar atrage atenția.

În acest caz, Tribunalul are dreptul de a cere prezentarea acelor acte sau documente, dar cu obligația de a da cunoștință despre ele Părții adverse.

Articolul 69.

Pe lângă aceasta, Tribunalul poate pretinde de la agenții Părților prezentarea tuturor actelor și a cere toate lămuririle necesare. În caz de refuz Tribunalul ia act.

Articolul 70.

Agenții și reprezentanții Părților sunt autorizați a prezenta oral Tribunalului toate mijloacele ce ei consideră utile pentru apărarea cauzei lor.

Articolul 71.

Aceștia au dreptul să ridice excepții și incidente. Hotărârile Tribunalului asupra acestor puncte sunt definitive și nu pot da loc la nici o discuție ulterioară.

Articolul 72.

Membrii Tribunalului au dreptul de a pune întrebări agenților și consilierilor Părților și a le cere clarificări asupra punctelor îndoielnice.

Atât întrebările puse, cât şi observaţiile făcute de către membrii Tribunalului în timpul dezbaterilor nu pot fi privite ca exprimare a opiniilor Tribunalului în genere sau a membrilor săi în particular.

Articolul 73.

Tribunalul e împuternicit a-şi hotărî competenţa sa interpretând compromisul, precum şi celelalte tratate ce pot fi invocate în materie, şi aplicând principiile dreptului.

Articolul 74.

Tribunalul are dreptul de a da ordonanţe de procedură pentru dirijarea procesului, a determina formele, ordinea şi termenele în care fiecare Parte va trebui să-şi ia concluziile finale, şi a proceda la toate formalităţile ce comportă administrarea probelor.

Articolul 75.

Părţile se obligă să pună la dispoziţia Tribunalului, în cea mai mare măsură pe care o consideră posibilă, toate mijloacele necesare pentru soluţionarea litigiului.

Articolul 76.

Pentru toate notificările pe care Tribunalul ar trebui să le facă pe teritoriul unei terţe Puteri contractante, Tribunalul se adresează direct guvernului acestei Puteri. Acelaşi lucru este valabil şi pentru obţinerea de probe la faţa locului.

Cererile în acest sens se execută în conformitate cu mijloacele de care dispune Puterea solicitată în temeiul legislaţiei sale interne. Acestea pot fi refuzate numai în cazul în care Puterea le consideră de natură să aducă atingere suveranităţii sau securităţii sale.

De asemenea, Tribunalul are întotdeauna facultatea de a recupera prin intermediul Puterii pe teritoriul căreia îşi are sediul.

Articolul 77.

După ce agenţii şi consilierii Părţilor au prezentat toate clarificările şi dovezile în sprijinul cauzei lor, Preşedintele declară audierea încheiată.

Articolul 78.

Deliberările Tribunalului au loc cu uşile închise şi rămân secrete.

Orice hotărâre se ia cu majoritatea membrilor săi.

Articolul 79.

Sentinţa arbitrală trebuie să fie motivată. Ea menţionează numele arbitrilor şi este semnată de Preşedinte şi de grefier sau de secretarul care acţionează în calitate de grefier.

Articolul 80.

Sentinţa este citită în şedinţă publică, în prezenţa sau cu citarea corespunzătoare a agenţilor şi consilierilor Părţilor.

Articolul 81.

Sentinţa, pronunţată în mod corespunzător şi notificată agenţilor Părţilor, este definitivă şi irevocabilă.

SECTIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

Articolul 82.

Orice neînţelegere ce s-ar putea ivi între Părţi privitoare la interpretarea şi executarea sentinţei va fi, afară de cazul unei prevederi contrarie, supusă examinării de către Tribunalul care a dat-o.

Articolul 83.

Părţile îşi pot rezerva în compromis dreptul de a solicita o revizuire a sentinţei arbitrale.

În acest caz, şi dacă nu se prevede altfel, cererea trebuie adresată Tribunalului care a emis sentinţa. Aceasta se poate baza numai pe descoperirea unui fapt nou care ar fi fost de natură să aibă o influenţă decisivă asupra sentinţei şi care, la încheierea audierilor, era necunoscut de Tribunal şi de Partea care solicită revizuirea.

Procedura de revizuire nu poate fi iniţiată decât printr-o hotărâre a Tribunalului care constată în mod expres existenţa faptei noi, o recunoaşte ca având caracteristicile prevăzute la alineatul precedent şi declară cererea admisibilă pentru acest motiv.

Compromisul stabileşte termenul în care trebuie să fie formulată cererea de revizuire.

Articolul 84.

Sentinţa arbitrală nu e obligatorie decât pentru părţile în litigiu.

Când este vorba de interpretarea unei convenţii la care au participat alte Puteri decât Părţile în litigiu, acestea înştiinţează în timpul potrivit pe toate Puterile semnatare. Fiecare din acele Puteri are dreptul de a interveni în proces. Dacă una ori mai multe dintre Ele au profitat de această facultate, interpretarea conţinută în sentinţă e deopotrivă obligatorie faţă de Ele.

Articolul 85.

Fiecare Parte suportă cheltuielile proprii şi o parte egală din cheltuielile Tribunalului.

CAPITOLUL IV. — Despre procedura sumară de arbitraj.

Articolul 86.

În vederea înlesnirii funcţionării justiţiei arbitrale, când este vorba de litigii de natură să comporte o procedură sumară, Puterile contractante hotărăsc regulile de mai jos ce vor urma în lipsa altor prevederi, şi sub rezerva, dacă va fi cazul, a aplicării dispoziţiilor din Capitolul III care nu ar fi contrarii.

Articolul 87.

Fiecare din Părţile în litigiu numeşte un arbitru. Cei doi arbitri astfel numiţi aleg un supra-arbitru. Dacă nu cad de acord în această privinţă, fiecare prezintă doi candidaţi luaţi de pe lista generală a Membrilor Curţii permanente în afară de Membrii indicaţi de fiecare din însăşi Părţile şi nefiind naţionalii nici uneia din Ele; tragerea la sorţi hotărăşte care dintre candidaţii astfel prezentaţi va fi supra-arbitru.

Supra-arbitrul prezidează Tribunalul, care îşi dă hotărârile cu majoritate de voturi.

Articolul 88.

În lipsa unei înţelegeri prealabile, Tribunalul fixează, îndată ce s-a constituit, termenul în care cele două Părţi vor trebui să prezinte memoriile lor respective.

Articolul 89.

Fiecare Parte este reprezentată înaintea Tribunalului printr-un agent care serveşte drept intermediar între Tribunalul şi Guvernul care l-a desemnat.

Articolul 90.

Procedura are loc exclusiv în scris. Cu toate acestea, fiecare Parte are dreptul de a solicita prezenţa martorilor şi a experţilor. Tribunalul, la rândul său, are facultatea de a solicita explicaţii orale din partea agenţilor celor două Părţi, precum şi din partea experţilor şi martorilor a căror prezenţă o consideră utilă.

Titlul V. Dispoziţii finale.

Articolul 91.

Prezenta Convenţie ratificată în modul corespunzător, va înlocui, în raporturile dintre Puterile contractante, Convenţia pentru reglementarea paşnică a conflictelor internaţionale din 29 iulie 1899.

Articolul 92.

Prezenta Convenţie va fi ratificată cât mai curând posibil.

Ratificările vor fi depuse la Haga.

Prima depunere a ratificărilor va fi consemnată într-un proces-verbal semnat de reprezentanţii Puterilor participante şi de Ministrul Afacerilor Externe al Ţărilor de Jos.

Depunerile ulterioare de ratificări se fac prin intermediul unei notificări scrise adresate Guvernului Ţărilor de Jos şi însoţite de instrumentul de ratificare.

O copie certificată a procesului-verbal referitor la primul depozit de ratificări, a notificărilor menţionate la alineatul precedent şi a instrumentelor de ratificare va fi transmisă imediat de către Guvernul Ţărilor de Jos, pe cale diplomatică, Puterilor invitate la cea de-a doua Conferinţă de pace şi celorlalte Puteri care au aderat la Convenţie. În cazurile menţionate la alineatul precedent, Guvernul menţionat le va informa în acelaşi timp cu privire la data la care a primit notificarea.

Articolul 93.

Puterile nesemnatare care au fost invitate la a doua Conferinţă a Păcii pot adera la prezenta Convenţie.

Puterea care doreşte să adere îşi notifică intenţia în scris Guvernului Ţărilor de Jos, transmiţându-i actul de aderare, care va fi depus în arhivele Guvernului menţionat.

Acest Guvern va transmite imediat tuturor celorlalte Puteri invitate la a doua Conferinţă a Păcii copii certificate ale notificării şi ale actului de aderare, indicând data la care a primit notificarea.

Articolul 94.

Condiţiile prin care Puterile care nu au fost invitate la a doua Conferinţă a Păcii, vor putea adera la prezenta Convenţie, vor forma obiectul unei înţelegeri ulterioare între Puterile contractante.

CASETA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

Articolul 95.

Prezenta Convenţie va produce efect pentru Puterile care vor participa la prima depunere de ratificări, şaizeci de zile după data procesului-verbal a acestei depuneri şi pentru Puterile care vor ratifica ulterior sau care vor adera şaizeci de zile după ce notificarea ratificării sau aderării lor va fi primită de Guvernul Ţărilor de Jos.

Articolul 96.

Dacă s-ar întâmpla ca una din Puterile contractante să dorească să denunţe prezenta Convenţie, denunţarea se va notifica în scris Guvernului Olandei, care va transmite imediat copia certificată conformă de pe notificare tuturor Puterilor, făcându-le cunoscut data la care a primit-o.

Denunţarea nu-şi va produce efectele decât faţă de Puterea care o va notifica şi un an după ce notificarea va parveni la Guvernul Ţărilor de Jos.

Articolul 97.

Un registru ţinut de Ministerul Afacerilor Externe al Ţărilor de Jos va arăta data depunerii de ratificări efectuată în virtutea articolului 92, alineatele 3 şi 4, precum şi data la care vor fi primite notificările de aderare (articolul 93, alineatul 2) sau de denunţare (articolul 96, alineatul 1).

Fiecare Putere contractantă e admisă să ia cunoştinţă de acel registru şi a cere de pe el extrase certificate conform.

Drept pentru care, Plenipotenţiarii au învestit prezenta Convenţie cu semnăturile lor.

Făcut la Haga, la optsprezece octombrie o mie nouă sute şapte, într-un singur exemplar ce va rămâne depus în arhivele Guvernului Ţărilor de Jos şi de pe care copii certificate conforme se vor transmite pe cale diplomatică Puterilor contractante.

1. *Pentru Germania*	MARSCHALL. KRIEGE.	
2. *Pentru Statele Unite ale Americii.*	JOSEPH H. CHOATE. HORACE PORTER. U. M. ROSE. DAVID JAYNE HILL. C. S. SPERRY. WILLIAM I. BUCHANAN.	Sub rezerva Declaraţiei făcute la sesiunea plenară a Conferinţei din 16 octombrie 1907.

SECTIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

Traducere din limba franceză în limba română

3. *Pentru Argentina*	ROQUE SAENZ PENA. LUIS M. DRAGO. C. RUEZ LARRETA.	
4. *Pentru Austro-Ungaria*	MEREY. BON MACCHIO.	
5. *Pentru Belgia*	A. BEERNAERT. J. VAN DEN HEUVEL. GUILLAUME.	
6. *Pentru Bolivia*	CLAUDIO PINILLA.	
7. *Pentru Brazilia*	RUY BARBOSA.	Cu rezerve asupra articolului 53, alineatele 2, 3 şi 4
8. *Pentru Bulgaria*	General-maior VINAROFF. IV. KARANDJOULOFF	
9. *Pentru Chile*	DOMINGO GANA. AUGUSTO MATTE. CARLOS CONCHA.	Sub rezerva declaraţiei făcute cu privire la articolul 39 la cea de-a şaptea reuniune a primei Comisii din 7 octombrie.
10. *Pentru China*	LOU-TSENG-TSIANG TSIEN-SUN	
11. *Pentru Columbia*	JORGE HOLGUIN. S. PEREZ TRIANA. M. VARGAS.	
12. *Pentru Republica Cuba*	ANTONIO S. DE BUSTAMANTE. GONZALO DE QUESADA. MANUEL SANGUILY.	
13. *Pentru Danemarca*	C. BRUN.	

SECŢIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

14. *Pentru Republica Dominicană*	Dr. HENRIQUEZ Y CARVAJAL. APOLINAR TEJERA.
15. *Pentru Ecuator*	VICTOR M. RENDON. E. DORN Y DE ALSUA.
16. *Pentru Spania*	W. R. DE VILLA URRUTIA. JOSE DE LA RICA Y CALVO. GABRIEL MAURA.
17. *Pentru Franța*	LEON BOURGEOIS. D'ESTOURNELLES DE CONSTANT. L. RENAULT. MARCELLIN PELLET.
18. *Pentru Marea Britanie*	EDW. FRY. ERNEST SATOW. REAY. HENRY HOWARD.
19. *Pentru Grecia*	CLEON RIZO RANGABE. Cu rezerva alineatului 2 GEORGES STREIT. al articolului 53.
20. *Pentru Guatemala*	JOSE TIBLE MACHADO.
21. *Pentru Haiti*	DALBEMAR JN JOSEPH. J. N. LEGER. PIERRE HUDICOURT.
22. *Pentru Italia*	POMPILJ. G. FUSINATO.
23. *Pentru Japonia*	AIMARO SATO. Cu rezerva alineatelor 3 și 4 ale articolului 48, alineatul 2 al articolului 53 și articolul 54.

SECȚIA MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

24. *Pentru Luxembourg*	EYSCHEN. C^TE. DE VILLERS.
25. *Pentru Mexic*	G. A. ESTEVA. S. B. DE MIER. F. L. DE LA BARRA.
26. *Pentru Muntenegru*	NELIDOW. MARTENS. N. TCHARYKOW.
27. *Pentru Nicaragua*	
28. *Pentru Norvegia*	F. HAGERUP.
29. *Pentru Panama*	B. PORRAS.
30. *Pentru Paraguay*	
31. *Pentru Țările de Jos*	Y DU MONCEAU. W. H. DE BEAUFORT. T. M. C. ASSER. DEN BEER POORTUGAEL. J. A. ROELL. J. A. LOEFF.
32. *Pentru Peru*	C. G. CANDAMO.
33. *Pentru Persia*	MOMTAZOS-SALTANEH M. SAMAD KHAN. SADIGH UL MULK M. AHMED KHAN.
34. *Pentru Portugalia*	MARCHIZ DE SOVERAL. CONTE DE SELIR. ALBERTO D'OLIVEIRA.
35. *Pentru România*	EDG. MAVROCORDAT.	Cu aceleași rezerve formulate de Plenipotențiarii români la semnarea Convenției pentru reglementarea pașnică a conflictelor internaționale din 29 iulie 1899.

SERVICIUL MANAGEMENTUL DOCUMENTELOR

36. *Pentru Rusia*	NELIDOW. MARTENS. N. TCHARYKOW.	
37. *Pentru Salvador*	P. J. MATHEU. S. PEREZ TRIANA.	
38. *Pentru Serbia*	S. GROUITCH. M. G. MILOVANOVITCH. M. G. MILITCHEVITCH.	
39. *Pentru Siam*	MOM CHATIDEJ UDOM. C. CORRAGIONI D'ORELLI. LUANG BHUVANARTII NARUBAL.	
40. *Pentru Suedia*	JOH. HELLNER.	
41. *Pentru Elveția*	CARLIN.	Sub rezerva articolului 53, cifra 2
42. *Pentru Turcia*	TURKHAN	Sub rezerva declarațiilor consemnate în procesul-verbal al celei de-a 9-a ședințe plenare a Conferinței din 16 octombrie 1907.
43. *Pentru Uruguay*	JOSE BATLLE Y ORDONEZ.	
44. *Pentru Venezuela*	J. GIL PORTOUL.	

Traducere din limba franceză în limba română

Copie certificată conform originalului

Directorul pentru Tratate
din cadrul Ministerului Afacerilor Externe
al Regatului Țărilor de Jos

/semnătura/

Certified true copy of the original

The Director of Treaties
of the Ministry of Foreign Affairs of
the Kingdom of the Netherlands

Prin prezenta, confirm că textul alăturat este copia autentică a traducerii în limba română a Convenției pentru reglementarea pașnică a conflictelor internaționale, adoptată la Haga la 18 octombrie 1907, originalul căreia este depozitat la Arhiva Tratatelor a Ministerului Afacerilor Externe.

Anatol C[illegible]
Șef al Direcției Drept Internațional
a Ministerului Afacerilor Externe